

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ РИНКІВ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

ЗРЕЄСТРОВАНО

Член Комісії
Прізвище, ініціали, ім'я посади
Моз О. Максимович

Підпис

Прізвище, ініціал, ім'я посади

29.09.16

0916243

Дата

Регістраційний номер

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова правління
ПрАТ «СК «ЮНІВЕС»

Спренгель А.С.

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ЮНІВЕС»**

Зміни до Правил №006 добровільного страхування вантажів та багажу (вантажобагажу) шляхом їх викладення у новій редакції:

**ПРАВИЛА №006
ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ ВАНТАЖІВ ТА БАГАЖУ
(ВАНТАЖОБАГАЖУ)
(нова редакція)**

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	3
2. ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНІВ.....	3
3. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.....	4
4. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ СТРАХОВОЇ СУМИ. ФРАНШИЗА. СТРАХОВІ ТАРИФИ. СТРАХОВІ ПЛАТЕЖІ	4
5. СТРАХОВІ РИЗИКИ. СТРАХОВІ ВИПАДКИ	4
6. ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ 6	
7. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	7
8. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	8
9. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН.....	8
10. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА У РАЗІ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ	10
11. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ.....	11
12. ПОРЯДОК І УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.....	12
13. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ АБО ВІДМОВУ У ЗДІЙСНЕННІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ	13
14. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.....	13
15. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ. НЕДІЙСНІСТЬ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	14
16. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ	15
17. ОСОБЛИВІ УМОВИ	15
СТРАХОВІ ТАРИФИ	16

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1 Правила добровільного страхування вантажів та багажу (вантажобагажу) (далі за текстом – Правила) розроблені Приватним акціонерним товариством «Страхова компанія «ЮНІВЕС» (далі за текстом – Страховик) відповідно до Закону України «Про страхування», Цивільного кодексу України, інших нормативних актів України та є підставою для укладання договорів добровільного страхування вантажів та багажу (вантажобагажу) (далі за текстом – Договір страхування).
- 1.2 За цими Правилами та згідно з чинним законодавством України Страхувальником може бути юридична або дієздатна фізична особа, в тому числі, яка здійснює підприємницьку діяльність (фізична особа – підприємець), що уклала зі Страховиком Договір страхування.
- 1.3 За Договором страхування, укладеним на підставі цих Правил, Страхувальник зобов'язується сплатити страхову премію у встановлених Договором страхування розмірах та строки, а Страховик бере на себе зобов'язання у разі настання страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування відповідно до умов Договору страхування шляхом відшкодування Страхувальнику або іншій особі, визначеній Страхувальником у Договорі страхування збитку, понесеного ними у зв'язку з пошкодженням, знищенням (загибеллю) або втратою застрахованого вантажу та багажу (вантажобагажу) чи його частини під час перевезення будь-якими видами транспорту та, якщо це передбачено Правилами та Договором страхування, під час його проміжного складського зберігання.
- 1.4 Загальні умови та порядок здійснення добровільного страхування вантажів та багажу (вантажобагажу) визначаються цими Правилами. Конкретні умови страхування визначаються Договором страхування.
- 1.5 Положення цих Правил можуть бути змінені (виключенні або доповненні) за письмовою згодою Страховика та Страхувальника за Договором страхування (далі за текстом – Сторони) при його укладанні або під час його дії, за умови, що такі зміни не суперечать закону.

2. ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНІВ

- 2.1 У цих Правилах застосовуються наступні терміни (визначення):
  - 2.1.1 **Вигодонабувач** – особа, яка має законний майновий інтерес в застрахованому Вантажі та може зазнати збитків у разі настання страхового випадку.
  - 2.1.2 **Загальна аварія** – збитки, яких зазнано внаслідок зроблених навмисно і розумно надзвичайних витрат або пожертвувань з метою врятування судна, фрахту і вантажу, що перевозиться на судні, від загальної для них небезпеки. Загальна аварія розподіляється між судном, фрахтом і вантажем пропорційно їх вартості. Під фрахтом, з метою розподілу витрат по загальній аварії, розуміється також плата за перевезення пасажирів та їх багажу.
  - 2.1.3 **Вантаж** – зазначений у Договорі страхування вантаж, багаж або вантажобагаж.
  - 2.1.4 **Застраховані витрати** – зазначені у Договорі страхування додаткові витрати Страхувальника, необхідність здійснення яких виникла внаслідок настання страхового ризику.
  - 2.1.5 **Диспаша** – документ, що встановлює факт загальної аварії та містить розрахунок витрат, пов'язаних із загальною аварією. Диспаша містить докладний виклад причин загальної аварії, а також розподіл таких витрат між учасниками морського перевезення. Складається на підставі заяви зацікавленої особи і висновку диспашера про визнання аварії загальною. Складається диспашером.
- 2.2 Поняття, терміни та назви, що застосовуються у цих Правилах, у деяких випадках супроводжуються відповідним поясненням. Якщо значення будь-якого поняття, терміну або назви окремо не обумовлено цими Правилами або однозначно не

впливає з чинного законодавства України, значення такого поняття, терміну або назви використовується у його звичайному лексичному розумінні.

3. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

- 3.1 Предметом Договору страхування є майнові інтереси, що не суперечать закону, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням вантажем та багажем (вантажобагажем), який перевозиться будь-якими видами транспорту.

4. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ СТРАХОВОЇ СУМИ. ФРАНШИЗА. СТРАХОВІ ТАРИФИ. СТРАХОВІ ПЛАТЕЖІ

- 4.1 Розмір страхової суми визначається Договором страхування під час укладання Договору страхування чи зміни Договору страхування в межах дійсної вартості Вантажу за цінами і тарифами, що діють на момент укладання Договору страхування, якщо інше не передбачено Договором страхування.
- 4.2 Дійсна вартість Вантажу відповідно до умов Договору страхування може бути визначена на підставі документів, що підтверджують вартість Вантажу, або шляхом експертної оцінки.
- 4.3 За згодою Сторін Договору страхування страхова сума може бути збільшена на суму очікуваних витрат на перевезення та зберігання Вантажу.
- 4.4 Страхова сума може бути встановлена по окремому страховому випадку, групі страхових випадків, Договору страхування у цілому.
- 4.5 В межах страхової суми Договором страхування можуть встановлюватися ліміти відповідальності Страховика.
- 4.6 Протягом строку дії Договору страхування до моменту настання страхового випадку будь-який ліміт відповідальності Страховика та розмір страхової суми може бути змінено.
- 4.7 В Договорі страхування за згодою Сторін може бути встановлена страхова сума, менша дійсної вартості Вантажу. В цьому випадку страховий захист діє в долі вартості Вантажу (пропорційне страхування) і виплата страхового відшкодування здійснюється в такому ж відсотку від суми збитків (якщо інше не передбачене Договором страхування).
- 4.8 Якщо інше не передбачено умовами Договору страхування, після виплати страхового відшкодування страхова сума зменшується на розмір виплаченого страхового відшкодування.
- 4.9 Договором страхування може бути передбачена франшиза. Розмір та вид франшизи визначається Сторонами при укладанні Договору страхування.
- 4.10 Базові страхові тарифи для страхових ризиків, визначених в розділі 5 цих Правил, наведені в Додатку 1 до цих Правил.
- 4.11 Конкретний розмір страхового тарифу визначається в Договорі страхування за згодою Сторін, в залежності від виду або типу Вантажів, умови страхування, виду транспорту, яким перевозяться Вантажі, інших істотних умов Договору страхування.
- 4.12 Норматив витрат Страховика на ведення страхової справи по конкретному Договору страхування визначається в Договорі страхування та не може перевищувати нормативу витрат Страховика на ведення страхової справи, визначеного згідно Додатку 1 до цих Правил.
- 4.13 Страховий платіж розраховується на підставі визначеного страхового тарифу та зазначається в Договорі страхування.
- 4.14 Порядок та строки сплати страхового платежу встановлюються Договором страхування.
- 4.15 Страховий платіж може бути сплачений готівкою або шляхом безготівкового перерахування на рахунок Страховика (його представника).

5. СТРАХОВІ РИЗИКИ. СТРАХОВІ ВИПАДКИ

- 5.1 Страховий випадок – подія, передбачена Договором страхування, яка відбулась і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику або іншій третій особі, зазначеній у Договорі страхування.
- 5.2 Страховий ризик – певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання. Договір страхування може бути укладений на наступних умовах:
  - 5.2.1 «З відповідальністю за всі ризики»;
  - 5.2.2 «З відповідальністю за окрему (незагальну) аварію»;
  - 5.2.3 «Без відповідальності за пошкодження, крім випадків аварії»;
  - 5.2.4 «З відповідальністю за узгоджені ризики».
- 5.3 При укладанні Договору страхування **на умовах «З відповідальністю за всі ризики»** страховим захистом, якщо інше не передбачено Договором страхування, покриваються:
  - 5.3.1 Пошкодження, знищення (загибель) або втрата всього Вантажу або його частини внаслідок будь-яких подій, за винятком виключень, вказаних у цих Правилах або Договорі страхування.
  - 5.3.2 Витрати по загальній аварії та рятуванню, встановлені по диспаші або визначені у відповідності з умовами договору про перевезення та/або права або звичаю, які застосовуються, якщо такі витрати були здійснені для уникнення або в зв'язку з уникненням збитку, який виник з будь-якої причини, окрім випадків, що виключають відповідальність Страховика згідно виключень, вказаних у цих Правилах або Договорі страхування.
- 5.4 При укладанні Договору страхування **на умовах «З відповідальністю за окрему (незагальну) аварію»** страховим захистом, якщо інше не передбачено Договором страхування, покриваються:
  - 5.4.1 Пошкодження, знищення (загибель) або втрата всього Вантажу або його частини внаслідок пожежі, аварії чи зіткнення суден, літаків та інших транспортних засобів між собою, або удару їх об нерухомі чи плаваючі предмети, посадки судна на мілину, провалу мостів, вибуху, ушкодження судна льодом, проникнення морської, річкової або озерної води всередину трюму судна, іншого транспортного засобу, контейнера або сховища, заходів, вжитих для рятування чи гасіння пожежі;
  - 5.4.2 Пошкодження, знищення (загибель) або втрата Вантажу внаслідок блискавки, виверження вулкану і землетрусу;
  - 5.4.3 Пошкодження, знищення (загибель) або втрата всього Вантажу або його частини внаслідок зникнення транспортного засобу без вісті;
  - 5.4.4 Пошкодження, знищення (загибель) або втрата всього Вантажу або його частини внаслідок нещасних випадків при навантаженні, укладанні, вивантаженні вантажу і прийомі транспортним засобом палива;
  - 5.4.5 Витрати по загальній аварії та рятуванню, встановлені по диспаші або визначені у відповідності з умовами договору про перевезення та/або права або звичаю, які застосовуються, якщо такі витрати були здійснені для уникнення або в зв'язку з уникненням збитку, який виник з будь-якої причини, окрім випадків, що виключають відповідальність Страховика згідно виключень, вказаних у цих Правилах або Договорі страхування.
- 5.5 При укладанні Договору страхування **на умовах «Без відповідальності за пошкодження, крім випадків аварії»** страховим захистом, якщо інше не передбачено Договором страхування, покриваються:
  - 5.5.1 Повне знищення (загибель) або втрата всього Вантажу або його частини внаслідок пожежі, аварії чи зіткнення суден, літаків та інших транспортних засобів між собою, або удару їх об нерухомі чи плаваючі предмети, посадки судна на мілину, провалу мостів, вибуху, ушкодження судна льодом, проникнення морської, річкової або

- озерної води всередину трюму судна, іншого транспортного засобу, контейнера або сховища, заходів, вжитих для рятування чи гасіння пожежі;
- 5.5.2 Повне знищення (загибель) або втрата всього Вантажу внаслідок зникнення транспортного засобу без вісті;
  - 5.5.3 Повне знищення (загибель) або втрата всього Вантажу або його частини внаслідок нещасних випадків при навантаженні, укладанні, вивантаженні Вантажу і прийомі транспортним засобом палива;
  - 5.5.4 Пошкодження Вантажу внаслідок аварії чи зіткнення судів, літаків та інших перевізних засобів між собою або з усяким нерухомим чи плавучим предметом (включаючи лід), посадки судна на міліну, пожежі чи вибуху на судні, літаку або іншому транспортному засобі;
  - 5.5.5 Витрати по загальній аварії та рятуванню, встановлені по диспаші або визначені у відповідності з умовами договору про перевезення та/або права або звичаю, які застосовуються, якщо такі витрати були здійснені для уникнення або в зв'язку з уникненням збитку, який виник з будь-якої причини, окрім випадків, що виключають відповідальність Страховика згідно виключень, вказаних у цих Правилах або Договорі страхування.
  - 5.6 При укладанні Договору страхування **на умовах «З відповідальністю за узгоджені ризики»** страховим захистом покривається пошкодження, знищення (загибель) або втрата всього Вантажу або його частини внаслідок ризиків, визначених Договором страхування.
  - 5.7 У відповідності з цими Правилами, Страховик може надати страховий захист від збитків, що сталися внаслідок настання однієї або кількох випадкових подій під час:
    - 5.7.1 Перевезення Вантажу;
    - 5.7.2 Проміжного/тимчасового зберігання Вантажу під час перевезення.
  - 5.8 Договором страхування можуть бути передбачені застраховані витрати:
    - 5.8.1 необхідні та доцільні витрати на заходи для рятування застрахованого Вантажу з метою зменшення збитків внаслідок вказаної в Договорі страхування події, що має ознаки страхового випадку;
    - 5.8.2 необхідні та доцільні витрати по запобіганню та зменшенню збитків або по розслідуванню обставин настання події, що має ознаки страхового випадку, визначенню їх розміру тощо.

6. ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

- 6.1 Якщо інше не передбачено Договором страхування, Страховик не відшкодує збитки Страхувальника, що сталися внаслідок:
  - 6.1.1 Всякого роду воєнних конфліктів, військових дій чи військових заходів, незалежно від того оголошено війну чи ні (війна, вторгнення, ворожі акти або військові дії, збройний конфлікт, громадянська війна, страйк чи громадське заворушення, акти громадської непокори, заколот, військово або народне повстання, бунт, революція, громадське заворушення в масштабах або з кількістю учасників, що може бути прирівняне до повстання, узурпація влади, введення військової влади або військового положення або стану облоги, будь-які військові маневри, навчання, або інші військові заходи), тероризму, терористичного акту, технологічного тероризму, терористичної діяльності та/або антитерористичних заходів, конфіскації, примусового вилучення, реквізиції, арешту або пошкодження за розпорядженням існуючого де-юре або де-факто уряду або будь-якого органу влади, обмеження свободи або інших затримань та їх наслідків або спроб вчинити такі дії (при цьому піратство не є виключенням та покривається за Договором страхування в складі ризику «протиправні дії третіх осіб»);
  - 6.1.2 Дії мін, торпед, бомб та інших знарядь війни;

- 6.1.3 Навмисних дій Страхувальника (Вигодонабувача), його представників або працівників, спрямованих на настання страхового випадку;
- 6.1.4 Обставин (подій), що були відомі Страхувальнику до настання страхового випадку, але про які не було повідомлено Страховику;
- 6.1.5 Звичайного для цього Вантажу і засобу транспортування природного витоку, природної втрати ваги або об'єму або нормального зносу (пошкоджень) Вантажу;
- 6.1.6 Недостатності або непридатності упаковки або підготовки Вантажу для того, щоб витримати нормальні події під час перевезення, за умови, що такі дії виконані до початку дії страхового захисту щодо Вантажу або якщо така упаковка або підготовка виконані Страхувальником або його працівниками (упаковка включає також укладку в контейнер);
- 6.1.7 Виробничих дефектів Вантажу;
- 6.1.8 Невідповідності способу перевезення, процесу завантаження, розвантаження, укладки, закріплення, складування Вантажів встановленим правилам і нормам, та відправлення Вантажів в ушкоджену стані;
- 6.1.9 Нестачі або пошкодження Вантажу при цілісності зовнішньої упаковки;
- 6.1.10 Прямого чи непрямого впливу ядерного вибуху, радіації чи радіоактивного забруднення, пов'язаних з будь-яким застосуванням атомної енергії і використанням матеріалів, що розщеплюються;
- 6.1.11 Немореходності судна або портового транспортного засобу, непридатності судна або портового транспортного засобу для безпечного перевезення Вантажу, якщо Страхувальник знав про таку немореходність або непридатність на момент навантаження Вантажу на вказаний транспортний засіб.
- 6.2 За цим Договором до страхових випадків не належать:
  - 6.2.1 Для не упакованих Вантажів – пошкодження, викликані подряпинами, сколами, вм'ятинами, зміною кольору, іржею, корозією, забрудненням, окисленням, якщо такі пошкодження не змінюють функціональних властивостей Вантажу;
  - 6.2.2 Для Вантажів, які перевозяться в напіввагонах, на платформах або в транспортному засобі з відкритим кузовом – нестача окремих місць або всього Вантажу.
- 6.3 Випадки, що не є страховими на умовах «З відповідальністю за окрему (незагальну) аварію» та на умовах «Без відповідальності за пошкодження, крім випадків аварії»:
  - 6.3.1 Знищення (загибель) або втрата Вантажу внаслідок крадіжки, недоставки, грабежу, розбійного нападу та інших протиправних дій третіх осіб;
  - 6.3.2 Знищення (загибель) або втрата Вантажу внаслідок відпрівання судна і підмочення Вантажу атмосферними опадами;
  - 6.3.3 Знецінювання Вантажу внаслідок забруднення чи псування тари при цілісності зовнішньої упаковки;
  - 6.3.4 Викидання за борт і змивання хвилею палубного Вантажу або Вантажу, що перевозиться в безпалубних судах.
- 6.4 Конкретний перелік виключень зі страхових випадків зазначається в Договорі страхування. Договір страхування може передбачати відмінні від вищезазначених виключення зі страхових випадків та обмеження страхування, що не суперечать законодавству. За погодженням Сторін на особливих умовах можуть бути застраховані окремі, наведені в цьому розділі, виключення зі страхових випадків.

7. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

- 7.1 Строк дії Договору страхування згідно з цими Правилами визначається за згодою Сторін та вказується в Договорі страхування.
- 7.2 Договір страхування набирає чинності з моменту внесення першого страхового платежу, якщо інше не передбачено Договором страхування.

- 7.3 Дія Договору страхування закінчується о 24 годині 00 хвилин дня, зазначеного в Договорі страхування як дата закінчення строку дії Договору страхування, з урахуванням випадків дострокового припинення строку дії Договору страхування.
- 7.4 Договір страхування, укладений на підставі цих Правил, діє на території, зазначеній в Договорі страхування.

8. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

- 8.1 Для укладання Договору страхування Страхувальник подає Страховику заяву за формою, встановленою Страховиком, або іншим чином повідомляє про свій намір укласти Договір страхування. У разі заповнення бланку заяви Страхувальник повинен відповісти на всі запитання, поставлені у заяві. Підписана Страхувальником заява має юридичну силу незалежно від того, чиєю рукою або якими технічними засобами вона заповнена.
- 8.2 Подання заяви не зобов'язує ні Страхувальника, ні Страховика укласти Договір страхування, але у разі укладення Договору страхування заява стає його невід'ємною частиною, якщо інше не передбачено Договором страхування.
- 8.3 При укладанні Договору страхування Страхувальник повинен надати Страховику інформацію, яка необхідна для укладання Договору страхування. Страховик має право вимагати надання копій договорів тощо, укладених щодо предмету Договору страхування (якщо такі договори укладено) або інших документів, необхідних для оцінки ступеня ризику.
- 8.4 Конкретний перелік документів, що подаються Страхувальником для укладання Договору страхування, визначається Страховиком.
- 8.5 При укладанні Договору страхування Страхувальник зобов'язаний повідомити Страховика про всі існуючі договори страхування та договори страхування, що укладаються в цей час з іншими страховими компаніями щодо предмету Договору страхування, стосовно якого укладається Договір страхування, а також про всі відомі Страхувальнику обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику і розміру можливих збитків, а також надалі інформувати Страховика про будь-яку зміну ступеня страхового ризику.
- 8.6 Відповідальність за достовірність та повноту інформації, наданої Страхувальником Страховику при укладанні Договору страхування, несе Страхувальник.
- 8.7 Страховик має право здійснювати огляд застрахованого Вантажу. Страхувальник зобов'язаний надати Страховику або його представнику застрахований Вантаж для огляду. За результатами огляду складається акт огляду, який підписується Сторонами, або їх представниками. Акт огляду зберігається у Страховика.
- 8.8 Договір страхування укладається у письмовій формі. Факт укладання Договору страхування може посвідчуватись страховим свідоцтвом (полісом, сертифікатом), що є формою Договору страхування.
- 8.9 У випадку втрати Договору страхування (страхового поліса, свідоцтва, сертифікату) в період його дії, Страховик, на підставі письмової заяви Страхувальника, видає дублікат документа. Після цього втрачений примірник вважається недійсним, і ніякі виплати згідно з ним не проводяться.
- 8.10 Всі зміни і доповнення, що вносяться до Договору страхування після його укладання, приймаються за домовленістю Сторін шляхом укладання додаткової угоди/додаткового договору до Договору страхування, яка з моменту підписання її Сторонами стає невід'ємною частиною Договору страхування.

9. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

- 9.1 **Страхувальник має право:**
- 9.1.1 Ознайомитися з цими Правилами, отримати від Страховика роз'яснення їх положень та умов Договору страхування;

- 9.1.2 Призначати Вигодонабувачів для отримання страхового відшкодування, а також змінювати їх до настання страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування;
- 9.1.3 Отримати виплату страхового відшкодування в розмірі та в порядку, передбаченому Договором страхування та цими Правилами;
- 9.1.4 Ініціювати внесення змін до умов Договору страхування у період його дії;
- 9.1.5 Достроково припинити дію Договору страхування в порядку, передбаченому розділом 15 цих Правил;
- 9.1.6 У разі незгоди з встановленим Страховиком розміром збитків, завданих подією, що має ознаки страхового випадку, за свій рахунок залучити експерта для проведення незалежної експертної оцінки;
- 9.1.7 Отримати від Страховика дублікат Договору страхування у разі втрати оригіналу;
- 9.1.8 Оскаржити відмову Страховика у здійсненні виплати страхового відшкодування у судовому порядку.
- 9.2 **Страхувальник зобов'язаний:**
  - 9.2.1 Вносити страхові платежі в строки і в розмірах, передбачених Договором страхування;
  - 9.2.2 При укладанні Договору страхування надати інформацію Страховикові про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, і надалі інформувати Страховика про будь-яку зміну страхового ризику;
  - 9.2.3 При укладанні Договору страхування повідомити Страховика про інші чинні договори страхування щодо предмету Договору страхування;
  - 9.2.4 Вживати заходів щодо запобігання та зменшення збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку;
  - 9.2.5 Повідомити Страховика про настання страхового випадку, в строк, передбачений Договором страхування;
  - 9.2.6 Не допускати дій або бездіяльності по відношенню до факторів, настання яких має вплив на ступінь страхового ризику, а у разі їх виникнення, вживати всіх можливих заходів для усунення обставин, що підвищують ступінь ризику, а при відсутності такої можливості – посилити існуючі заходи безпеки;
  - 9.2.7 Повернути Страховику отримане страхове відшкодування (або відповідну частину), якщо протягом встановлених законодавством України строків позовної давності стане відомою така обставина, яка за законом або Договором страхування повністю або частково звільняє Страховика від виплати страхового відшкодування.
- 9.3 **Страховик має право:**
  - 9.3.1 Перевіряти достовірність повідомленої Страхувальником інформації та наданих документів, а також виконання Страхувальником умов Договору страхування;
  - 9.3.2 Ініціювати внесення змін до умов Договору страхування протягом строку його дії;
  - 9.3.3 Достроково припинити дію Договору страхування у відповідності з розділом 15 цих Правил;
  - 9.3.4 При необхідності, робити запити про відомості, пов'язані зі страховим випадком, до компетентних органів та інших підприємств, установ, організацій, які володіють інформацією про обставини страхового випадку, а також самостійно з'ясувати причини і обставини страхового випадку;
  - 9.3.5 Вимагати від Страхувальника повернення виплаченого страхового відшкодування, якщо виявляться обставини, що позбавляють Страхувальника права на отримання страхового відшкодування відповідно до умов Договору страхування та цих Правил;
  - 9.3.6 Вимагати від Страхувальника інформацію, необхідну для встановлення факту, причин, обставин настання страхового випадку та розміру страхового відшкодування, що підлягає виплаті, включаючи відомості, що становлять комерційну таємницю, і перевіряти достовірність наданої інформації;

- 9.3.7 Давати інструкції, спрямовані на зменшення збитків, що є обов'язковими для Страхувальника (Вигодонабувача);
- 9.3.8 Відмовити у виплаті страхового відшкодування згідно з чинним законодавством України та умовами цих Правил.
- 9.4 **Страховик зобов'язаний:**
  - 9.4.1 Ознайомити Страхувальника з умовами страхування та цими Правилами;
  - 9.4.2 Протягом 2 (двох) робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасної виплати страхового відшкодування;
  - 9.4.3 При настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування у передбачений Договором страхування строк. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення страхового відшкодування шляхом сплати Страхувальнику неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається умовами Договору страхування або законом;
  - 9.4.4 Відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це передбачено умовами Договору страхування;
  - 9.4.5 За заявою Страхувальника, у разі здійснення ним заходів що зменшили страховий ризик, або збільшення вартості Вантажу переукласти з ним Договір страхування;
  - 9.4.6 Не розголошувати відомостей про Страхувальника та його майнове становище, крім випадків, встановлених законом.
- 9.5 Умовами Договору страхування можуть бути передбачені відмінні від зазначених в цьому розділі права та обов'язки Страховика та Страхувальника.
- 9.6 Договором страхування також можуть бути передбачені права та обов'язки Вигодонабувача.

10. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА У РАЗІ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

- 10.1 При настанні події, що має ознаки страхового випадку, Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний:
  - 10.1.1 Повідомити Страховика (його представника) про настання події способом, передбаченим Договором страхування, та у строки, визначені Договором страхування;
  - 10.1.2 Вжити всіх доступних та доцільних заходів для рятування Вантажу, усунення причин Події, забезпечити охорону ушкодженого Вантажу, виконати всі письмові інструкції, отримані від Страховика.
  - 10.1.3 Повідомити про подію, що має ознаки страхового випадку, відповідні компетентні органи;
  - 10.1.4 Забезпечити представнику Страховика можливість безперешкодного огляду пошкодженого Вантажу, з'ясування причин, розмірів збитку, а також забезпечити участь представника Страховика в будь-яких комісіях, створюваних для встановлення причин і визначення розміру збитку.
  - 10.1.5 Якщо це не перешкоджає рятуванню Вантажу, зменшенню збитків чи запобіганню нових: забезпечити збереження стану предметів, які можуть служити речовим доказом тих або інших причин настання Події, зберегти всі пошкоджені чи замінені замки і пломби для їх наступного визнання аварійним комісаром (сюрвеєром), експертом чи представником Страховика; не змінювати розміщення і упаковку Вантажу до прибуття представника Страховика, аварійного комісара (сюрвеєра) або іншої особи, призначеної Страховиком. Зміна картини збитку припустима тільки, якщо це диктується письмовими вказівками державних органів, мотивами безпеки, зменшенням розміру збитку.
- 10.2 Страхувальник повинен вжити всіх заходів щодо забезпечення Страховику права зворотної вимоги (регресу) до особи, винної у заподіянні збитку. При неможливості

здійснення вищезазначених дій Страхувальником з поважних причин, такі дії може здійснювати представник Страхувальника.

- 10.3 Договором страхування може бути передбачений інший порядок звернення та дій Страхувальника при настанні події, що має ознаки страхового випадку.

11. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ

- 11.1 Для одержання страхового відшкодування Страхувальник зобов'язаний надати Страховику, в строки, передбачені Договором страхування, усі необхідні документи (в тому числі від відповідних компетентних органів), які підтверджують наявність майнового інтересу, факт настання, причини події, що має ознаки страхового випадку, та розмір збитків. Невиконання Страхувальником цих вимог дає право Страховику відмовити у виплаті страхового відшкодування в частині збитку, яка не підтверджена такими документами.
- 11.2 В залежності від конкретного страхового випадку Страховикові повинні бути надані документи з наступного переліку:
- 11.2.1 Повідомлення про настання події, що має ознаки страхового випадку;
- 11.2.2 Заява на виплату страхового відшкодування;
- 11.2.3 Договір страхування (примірник Страхувальника);
- 11.2.4 Документи, що посвідчують особу одержувача страхового відшкодування, її право на отримання страхового відшкодування; для фізичної особи також довідку про присвоєння ідентифікаційного номера;
- 11.2.5 Перелік всього пошкодженого, втраченого або знищеного Вантажу;
- 11.2.6 Документи, що підтверджують факт настання, причини та наслідки настання події, що має ознаки страхового випадку, зокрема:
- 11.2.6.1 Коносаменти, рейсові чартери, річкові накладні, товарно-транспортні накладні, залізничні накладні, авіаційні вантажні накладні, інші перевізні документи, які підтверджують укладання договору перевезення та прийняття Вантажу до перевезення;
- 11.2.6.2 Морський протест, витяг із суднового журналу, акт про не доставку/ пошкодження Вантажу, довідка про результати розшуку Вантажу (у випадках недоставки в місце призначення), витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань щодо кримінального провадження та інші офіційні документи із зазначенням причини Події; у випадку зникнення транспортного засобу безвісті – достовірні свідоцтва про час виходу засобу перевезення з місця відправлення, а також про неприбуття його до місця призначення у строк, встановлений для визнання транспортного засобу та Вантажу, як безвісно зниклого.
- 11.2.6.3 Документи, в яких зафіксовані обставини та причини знищення (загибелі) або втрати Вантажу (акти, комерційні акти, акти-сповіщення, приймально-здавальні відомості, акти про несправність (IRP), акти про ушкодження вантажу (CDR) та ін.)
- 11.2.7 Документи, що підтверджують здійснені Страхувальником застраховані витрати, якщо відшкодування таких витрат передбачено Договором страхування.
- 11.3 Страховик має право вимагати від Страхувальника надання додаткових, не зазначених у п.11.2 цих Правил, документів, якщо на підставі наявних документів, неможливо визначити обставини події, що має ознаки страхового випадку та розмір збитків. Страховик має право звільнити Страхувальника від обов'язку надавати окремі документи із вищезазначеного переліку.
- 11.4 Документи, зазначені в цьому розділі Правил, мають бути оформлені відповідно до існуючих норм (із зазначенням номеру, дати, засвідчені підписами уповноважених осіб та печатками або штампами, без виправлень) та містити інші реквізити,

обов'язкові для такого виду документів. Якщо документи, що необхідні для підтвердження настання страхового випадку та розміру страхової виплати, не були надані або надані не у повному обсязі та/або у неналежній формі, або оформленні з порушенням існуючих норм (відсутній номер, дата, штамп, є виправлення тексту тощо), то страхове відшкодування не виплачується до усунення цих недоліків.

12. ПОРЯДОК І УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

- 12.1 Страховик здійснює виплату страхового відшкодування згідно з Договором страхування на підставі заяви Страхувальника (його правонаступника або третіх осіб, визначених умовами страхування), і страхового акта, який складається Страховиком або уповноваженою ним особою у формі, що визначається Страховиком.
- 12.2 Розмір збитку визначається Страховиком або уповноваженою ним особою відповідно до даних огляду Вантажу, здійсненого Страховиком або його представником, умов страхування та наданих Страхувальником документів.
- 12.3 Розмір страхового відшкодування визначається виходячи із розміру заподіяних Страхувальнику (Вигодонабувачу) збитків, визначених відповідно п. 12.2 цих Правил за вирахуванням встановленої Договором страхування франшизи та сум, отриманих Страхувальником (Вигодонабувачем) у відшкодування збитків від інших осіб, але не більше страхової суми або ліміту відповідальності Страховика.
- 12.4 Застраховані витрати Страхувальника, передбачені п. 5.8 цих Правил відшкодовуються в розмірі фактичних витрат та у межах лімітів відповідальності Страховика, передбачених Договором страхування.
- 12.5 У випадку виникнення спору між Сторонами щодо причин і розмірів збитків кожна із Сторін має право вимагати проведення експертизи.
- 12.6 У разі, коли страхова сума становить певну частку вартості застрахованого предмета Договору страхування, страхове відшкодування виплачується у такій же частці від визначених по події, що має ознаки страхового випадку, збитків, якщо інше не передбачено умовами страхування.
- 12.7 Якщо умовами Договору страхування передбачається сплата страхового платежу частинами, із розміру суми страхового відшкодування вираховується сума несплачених страхових платежів. Умовами Договору страхування може бути передбачено інший порядок врахування несплачених страхових платежів при здійсненні виплат страхового відшкодування.
- 12.8 Після виплати страхового відшкодування страхова сума та/або відповідний ліміт відповідальності Страховика зменшуються на розмір здійсненої виплати, якщо інше не передбачено Договором страхування.
- 12.9 Днем виплати страхового відшкодування вважається дата списання коштів з поточного рахунку Страховика або виплати їх готівкою через касу Страховика.
- 12.10 До Страховика, який виплатив страхове відшкодування за Договором страхування, у межах фактичних затрат переходить право вимоги, яке Страхувальник або інша особа, що одержала страхове відшкодування, має до особи, відповідальної за заподіяний збиток.
- 12.11 Виплата страхового відшкодування не здійснюється, якщо збитки повністю відшкодовані особами, винними у їх заподіянні. Якщо збитки відшкодовані частково особами, винними у їх заподіянні, то Страховик відшкодовує різницю між сумою збитків і сумою, отриманою від зазначених вище осіб.
- 12.12 Страхове відшкодування виплачується в тій валюті, яка передбачена Договором страхування, якщо інше не передбачено законодавством України.
- 12.13 Страховик має право, якщо це передбачено умовами Договору страхування, здійснити виплату страхового відшкодування без урахування розміру непрямих

платежів (податків) за умови відсутності документального підтвердження здійснення таких платежів.

- 12.14 Страховик здійснює страхову виплату у строк, не більший ніж 30 (тридцять) робочих днів з дня складання страхового акту, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.
- 12.15 Страхова виплата здійснюється Страховиком готівкою або шляхом безготівкового перерахування відповідної суми грошових коштів на рахунок Страхувальника (Вигодонабувача), якщо інше не передбачено Договором страхування.
- 12.16 Страховик має право вимагати від отримувача страхового відшкодування повернути отримане страхове відшкодування, якщо протягом встановлених чинним законодавством строків позовної давності йому стали відомі обставини, які повністю або частково позбавляють Страхувальника (Вигодонабувача) права на отримання страхового відшкодування.

13. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ АБО ВІДМОВУ У ЗДІЙСНЕННІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

- 13.1 Протягом 30 (тридцяти) календарних днів, якщо інше не передбачено Договором страхування, після отримання всіх необхідних документів і відомостей про факт та причини настання події, що має ознаки страхового випадку, та документів, що підтверджують збитки Страховик:
  - 13.1.1 Приймає рішення про здійснення страхового відшкодування. Рішення про здійснення страхового відшкодування оформляється страховим актом за формою, встановленою Страховиком;
  - 13.1.2 Приймає рішення про відмову у здійсненні страхового відшкодування;
  - 13.1.3 Приймає рішення про продовження розслідування, у випадку об'єктивної необхідності проведення додаткових заходів з розслідування обставин страхового випадку. При цьому, по завершенні такого розслідування Страховик зобов'язаний прийняти рішення про здійснення або про відмову у здійсненні страхового відшкодування, а загальний строк для прийняття такого рішення не повинен перевищувати 90 (дев'яносто) календарних днів після отримання всіх необхідних документів і відомостей про факт та причини настання події, що має ознаки страхового випадку, та документів, що підтверджують збитки.
- 13.2 Про прийняття рішення про відмову у здійсненні страхового відшкодування або про необхідність проведення додаткових заходів з розслідування обставин страхового випадку Страховик повідомляє Страхувальника (Вигодонабувача) у строк, передбачений Договором страхування, у письмовій формі з обґрунтуванням причин.
- 13.3 Договором страхування можуть бути передбачені інші строки для прийняття рішення про здійснення або відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування.

14. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

- 14.1 Підставою для відмови Страховика у виплаті страхового відшкодування є:
  - 14.1.1 Навмисні дії Страхувальника або особи, на користь якої укладено Договір страхування, спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дій Страхувальника або особи, на користь якої укладено Договір страхування, встановлюється відповідно до законодавства України;
  - 14.1.2 Вчинення Страхувальником – фізичною особою або іншою особою, на користь якої укладено Договір страхування, умисного злочину, що призвів до страхового випадку;

- 14.1.3 Подання Страхувальником свідомо неправдивих відомостей про предмет Договору страхування або про факт настання страхового випадку;
- 14.1.4 Отримання Страхувальником повного відшкодування збитків від особи, винної у їх заподіянні;
- 14.1.5 Несвоєчасне повідомлення Страхувальником про настання страхового випадку без поважних на це причин або створення Страховикомі перешкод у визначенні обставин, характеру та розміру збитків;
- 14.1.6 Інші випадки, передбачені законом.
- 14.2 Страховик має право відмовити Страхувальнику у виплаті страхового відшкодування у випадках, передбачених у розділі 6 цих Правил, якщо це передбачено Договором страхування, та у випадку невиконання або неналежного виконання Страхувальником умов Договору страхування, якщо такі дії стали причиною настання страхового випадку або збільшення розміру збитку Страхувальника внаслідок настання страхового випадку.
- 14.3 Якщо Страхувальник не здійснив усіх дій для отримання страхового відшкодування та не надав всіх необхідних документів по заявленому страховому випадку, зазначених в розділі 11 цих Правил, протягом 3 (трьох) місяців з дати подання заяви про здійснення страхового відшкодування, якщо інший строк не передбачений Договором страхування, Страховик приймає рішення про відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування та закриває розгляд такої страхової справи. За заявою Страхувальника (Вигодонабувача) та за умови надання всіх необхідних документів Страховик відновлює розгляд закритої справи по такому випадку.
- 14.4 Умовами Договору страхування можуть бути передбачені інші підстави для відмови у виплаті страхового відшкодування.
- 14.5 Відмова Страховика здійснити виплату страхового відшкодування може бути оскаржена Страхувальником (Вигодонабувачем) у судовому порядку.
- 14.6 Негативний фінансовий стан Страховика не є підставою для відмови у виплаті страхового відшкодування Страхувальнику.

15. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ. НЕДІЙСНІСТЬ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

- 15.1 Дія Договору страхування припиняється та втрачає чинність за згодою Сторін, а також у разі:
  - 15.1.1 Закінчення строку дії;
  - 15.1.2 Виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником (Вигодонабувачем) у повному обсязі;
  - 15.1.3 Несплати Страхувальником страхових платежів у встановлені Договором страхування строки. При цьому Договір страхування вважається достроково припиненим у випадку, якщо перший (або черговий) страховий платіж не був сплачений за письмовою вимогою Страховика протягом 10 (десяти) робочих днів з дня пред'явлення такої вимоги Страхувальнику, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування;
  - 15.1.4 Ліквідації Страхувальника-юридичної особи або смерті Страхувальника-фізичної особи чи втрати ним дієздатності, за винятком випадків, передбачених статтями 22, 23 і 24 Закону України «Про страхування»;
  - 15.1.5 Ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України;
  - 15.1.6 Прийняття судового рішення про визнання Договору страхування недійсним;
  - 15.1.7 В інших випадках, передбачених законодавством України.
- 15.2 Дію Договору страхування може бути достроково припинено за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами Договору страхування.

- 15.3 Про намір достроково припинити дію Договору страхування будь-яка Сторона зобов'язана письмово повідомити іншу не пізніше, як за 30 (тридцять) календарних днів до дати припинення дії Договору страхування, якщо інше ним не передбачено.
- 15.4 У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страхувальника, Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування, з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов Договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачені ним страхові платежі повністю.
- 15.5 У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страховика, Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі. Якщо вимога Страховика обумовлена невиконанням Страхувальником умов Договору страхування, то Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування, з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування.
- 15.6 Не допускається повернення коштів готівкою, якщо платежі було здійснено у безготівковій формі, за умови дострокового припинення Договору страхування.
- 15.7 Недійсність Договору страхування:
- 15.7.1 Договір страхування вважається недійсним з моменту його укладання у випадках, передбачених Цивільним кодексом України.
- 15.7.2 Договір страхування визнається недійсним і не підлягає виконанню також у разі:
- 15.7.2.1 якщо його укладено після страхового випадку;
- 15.7.2.2 якщо предметом Договору страхування є Вантаж, який підлягає конфіскації на підставі судового вироку або рішення, що набуло законної сили.
- 15.7.3 Договір страхування визнається недійсним у судовому порядку.
- 15.7.4 Якщо Страхувальник не повідомив Страховика про те, що предмет Договору страхування уже є застрахованим, новий договір страхування є нікчемним. Визнання нікчемного Договору страхування недійсним судом не вимагається.

16. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

- 16.1 Спори між Страхувальником (Вигодобувачем) та Страховиком вирішуються шляхом переговорів.
- 16.2 У разі недосягнення згоди Сторонами шляхом переговорів, розв'язання спорів здійснюється у порядку, встановленому чинним законодавством.
- 16.3 При вирішенні питань, що не врегульовані цими Правилами, Сторони керуються законодавством.

17. ОСОБЛИВІ УМОВИ

- 17.1 Цими Правилами регламентовано основні умови страхування. Однак за згодою Сторін у Договір страхування можуть бути включені застереження, доповнення, зміни та особливі умови страхування, виходячи з конкретних умов страхування, що не суперечать закону.
- 17.2 Зміни та доповнення до цих Правил в обов'язковому порядку реєструється в Уповноваженому органі, згідно з законом. Новий текст таких Правил і Договори страхування, які укладено згідно з новим текстом Правил, набувають чинності після дати офіційної реєстрації в Уповноваженому органі.

ДОДАТОК № 1
до Правил добровільного страхування
вантажів та багажу (вантажобагажу)

СТРАХОВІ ТАРИФИ

Річні базові страхові тарифи (% від страхової суми)

Страхові ризики	Базовий страховий тариф
«З відповідальністю за всі ризики»	0,5
«З відповідальністю за окрему (незагальну) аварію»	0,45
«Без відповідальності за пошкодження, крім випадків аварії»	0,4
«З відповідальністю за узгоджені ризики»	0,35

Остаточний страховий тариф розраховується шляхом множення базового страхового тарифу на додаткові коригуючі коефіцієнти, що залежать від виду транспорту, яким перевозяться Вантажі, умов перевезення Вантажів та видів Вантажів, які перевозяться, виду та розміру франшизи та інших об'єктивних чинників, які суттєво впливають на ступінь страхового ризику, та кожен з яких може приймати значення від 0,2 до 5,0.

Базові страхові тарифи розраховані з урахуванням нормативу витрат на ведення справи у розмірі 50% від величини такого тарифу.

Актуарій
(свідоцтво №01-018 від 19.11.2015 р.)

Ю.В. Клименко

Прочито, пронумеровано і
скріплено печаткою 16 сторінок

« 02 » березня 20 16 року

Голова правління ПАТ «СК «ЮНІВЕС»

А.С. Сиренгель

